

Original Research Article

The Characteristics of Professional Administrator Affecting the Efficiency Teacher's Performance in the School Under the Secondary Education Service Area Office Nonthabury

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

Rattanaporn Porncharoong^{1*}, & Suthasinee Sangmookda *

รัตนารณณ์ ผ่อนจรุง^{1*}, & สุธาสิณี แสงมูกดา

ARTICLE INFO

Name of Author &
Corresponding Author: *

1. Rattanaporn Porncharoong *

รัตนารณณ์ ผ่อนจรุง

Faculty Of Education Mahamakut

Buddhist University, Thailand.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาลัย

Email: dewwydewwy@gmail.com

2. Suthasinee Sangmookda *

สุธาสิณี แสงมูกดา

Faculty Of Education Mahamakut

Buddhist University, Thailand.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาลัย

Email: lovely386_3@hotmail.com

คำสำคัญ:

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ, ประสิทธิภาพการ

ปฏิบัติงานของครู, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา นนทบุรี

Keywords:

The Characteristics of Professional Administrator, The Efficiency Teacher's Performance, Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi

Article history:

Received: 17/02/2025

Revised: 28/03/2025

Accepted: 30/07/2025

Available online: 11/08/2025

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the characteristics of professional administrator under the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi 2) to study the efficiency teacher's performance in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi and, 3) to study the characteristics of professional administrator affecting the efficiency teacher's performance in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi. The sample group in this research is 36 school administrators and 320 teachers, total of 356 informants. The instrument used in this study was questionnaires. The data was analyzed using package program. The statistics used in data analyzing were frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation. The hypothesis test used the analysis stepwise multiple regression analysis. The results of this research were as follows: 1. The characteristics of professional administrator under the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi in overall was at the highest level. The mean is arranged in descending order as follows: physical characteristics, intelligence and ability, personality, task-related characteristics, social characteristics, and social background, respectively 2. The efficiency teacher's performance in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi in overall was at the highest level. The mean is arranged in descending order as follows: teacher duties performance, relationships with parents and the community,

How to Cite:

Porncharoong, R. & Sangmookda, S. (2025). The Characteristics of Professional Administrator Affecting the Efficiency Teacher's Performance in the School Under the Secondary Education Service Area Office Nonthaburi. *Journal Dhamma for Life*, 31(3), 195-218.

and learning management 3. The characteristics of professional administrator affecting the efficiency teacher's performance in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi in overall was statistical significance at 0.05 level. The priorities are: social characteristics, task-related characteristics and physical characteristics. There was a multiple correlation coefficient (Multiple R) of .719, in which the variables discussed the variance of the efficiency teacher's performance in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi Province 51.7 percent ($R^2 = .517$), which can be written as a regression analysis equation as follows.

Forecast equations in raw score form

$$\hat{y}_{\text{tot}} = 1.09 + .182 (X_1) + .280 (X_5) + .306 (X_6) (R^2 = .517)$$

Forecast equations in standard score form

$$\hat{z}y = .176 (zx_1) + .297 (zx_5) + .344 (zx_6) (R^2 = .517)$$

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี และ 3) เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน และครูจำนวน 320 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 356 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้าน คุณลักษณะทางกาย ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ด้าน คุณลักษณะ ทางสังคม และด้านภูมิหลังทางสังคม ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับ จากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านการจัดการ เรียนรู้ ตามลำดับ 3) คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงลำดับ ความสำคัญ ได้แก่ ด้านคุณลักษณะทางสังคม ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน และด้านคุณลักษณะทางกาย มีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .71 ซึ่งตัวแปรได้ร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรี ได้ร้อยละ 51.7 ($R^2 = .517$)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{y}_{\text{tot}} = 1.09 + .182 (X1) + .280 (X5) + .306 (X6) (R^2 = .517)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{z}_y = .176 (z_{x1}) + .297 (z_{x5}) + .344 (z_{x6}) (R^2 = .517)$$

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและ ยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและ หุ่นเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาและปฏิบัติงานของทุกฝ่าย เนื่องจากเป็นผู้ที่มีอำนาจ และความรับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ภายใต้การ ขับเคลื่อนองค์กรในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะด้านเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน (รัตติ กรณ์ จงวิศาล, 2559) นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องเป็นผู้นำที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหาร และมีความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงาน ภายนอก เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้ตามมาตรฐานและเป้าหมายของการศึกษาแห่งชาติ (ไชยา ภาวะบุตร, 2554) แม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่ในทางปฏิบัติ ยังพบปัญหาหลายประการ เช่น ภาระงานของครูที่มากเกินไป ครูสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอก นโยบายที่ เปลี่ยนแปลงบ่อย และภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากหน่วยงานภายนอก (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรี, 2566) ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา และขีดขวาง การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ผู้บริหารจึงต้องพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการที่สามารถสนับสนุนการทำงาน ของครูและบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แม้ว่าจะมีการศึกษาหลายชิ้นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาและคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ แต่ยังขาดงานวิจัยที่เน้นการพัฒนาแนวทางเฉพาะเพื่อ เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารในบริบทของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย นอกจากนี้ ยังไม่มี การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาและผลกระทบต่อคุณภาพการเรียน การสอน

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การพัฒนารูปแบบหรือแนวทางที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นมืออาชีพ โดยเน้นการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารที่เอื้อต่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนการทำงานของครูและบุคลากร ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพเป็นหัวข้อที่ได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวางในวงการบริหารการศึกษา โดยผู้บริหารมืออาชีพหมายถึงผู้ที่สามารถปฏิบัติงานในบทบาทของตนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการบริหารงาน บุคลากร และการพัฒนาองค์กรให้มีความก้าวหน้าและยั่งยืน (ณฤติธัญญา รัตนกระจำศิลป์, 2564; พระครูปลัดณัฐวัฒน์ อธิปญโญ (อนุหนายนัน), 2563) แนวคิดนี้ยังสอดคล้องกับหลักการบริหารยุคใหม่ที่เน้นทั้งความสามารถทางเทคนิค ความเป็นผู้นำ และการบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ (สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย และพระมหาสมบัติ ธนปญโญ, 2563) องค์ประกอบของคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพสามารถแบ่งออกเป็น 6 ด้านสำคัญ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) หมายถึง ลักษณะทางกายภาพและพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความเป็นผู้นำ เช่น การพูดที่ชัดเจน น้ำเสียงมั่นคง การวางตัวที่สุภาพอ่อนน้อม รวมถึงการแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ (พระมหาญาณวัฒน์ จิตตวาทมโน และศุภกัญญา ศรีคำไทย, 2565)
2. ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) หมายถึง ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร รวมถึงความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในระดับต่าง ๆ และการจัดการความขัดแย้งภายในองค์กรและชุมชน (นภเกตุณัฏฐ์ ตารมย์ และสำเริง จันทุม, 2561)
3. สติปัญญาและความสามารถ (Intelligence and Ability) หมายถึง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและทันเหตุการณ์ รวมถึงการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย (ลิษา สมัครพันธ์, 2562)
4. บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้บริหารที่สะท้อนถึงความเป็นผู้นำที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีความสามารถในการบริหารจัดการสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (จักรวาล สุขไมตรี, 2562)
5. คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-Related Characteristics) หมายถึง ความสามารถในการบริหารองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กร ใช้นวัตกรรมในการปรับปรุงระบบการทำงาน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (คมสันต์ วงษ์ชาติ, 2561)

6. คุณลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในองค์กร การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทั้งภายในและภายนอก และการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (ชัตติยา ดังสำราญ, 2564; คารมณ เพียรภาณุ, 2563; ชนกนันท์ ทรงรัมย์, 2563)

สรุปจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารมืออาชีพจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมใน 6 ด้าน เพื่อให้สามารถบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีความสามารถในการจัดการงาน ประสานความร่วมมือ และสร้างสรรค์องค์กรให้มีความก้าวหน้าอย่างยั่งยืน แนวคิดนี้สอดคล้องกับการบริหารยุคใหม่ที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพ การพัฒนาองค์กร และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดต่อองค์กรและสังคมโดยรวม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพและมาตรฐานวิชาชีพครูได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง โดยข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ฉบับที่ 4 (2562) และกระทรวงศึกษาธิการ (2558) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของครูที่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพต่อผู้เรียน และองค์กร (Mager & Besch, 1967; พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับหลักการบริหารที่มุ่งเน้นทั้งความสามารถทางเทคนิค ความเป็นผู้นำ และการบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ (สมใจ ลักษณะ, 2554; อนุชา กาญจนกุลไพศาล, 2560)

1. องค์ประกอบของคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพและมาตรฐานวิชาชีพครู

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพสามารถแบ่งออกเป็น 6 ด้านสำคัญ ดังนี้ 1.) คุณลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) หมายถึง ลักษณะทางกายภาพและพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความเป็นผู้นำ เช่น การพูดที่ชัดเจน น้ำเสียงมั่นคง การวางตัวที่สุภาพอ่อนน้อม รวมถึงการแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ (พระมหาญาณวฑฒน์ ฐิตวฑฒโน และศุภกัญญา ศรีคำไทย, 2565) 2.) ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) หมายถึง ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร รวมถึงความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในระดับต่าง ๆ และการจัดการความขัดแย้งภายในองค์กรและชุมชน (นภเกตน์ ตารมย์ และสำเริง จันทุม, 2561) 3.) สติปัญญาและความสามารถ (Intelligence and Ability) หมายถึง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและทันเหตุการณ์ รวมถึงการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย (ลิษา สมครพันธ์, 2562) 4.) บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้บริหารที่สะท้อนถึงความเป็นผู้นำที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีความสามารถในการบริหารจัดการสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (จักรวาล สุขไมตรี, 2562) 5.) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-

Related Characteristics) หมายถึง ความสามารถในการบริหารองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กร ใช้นวัตกรรมในการปรับปรุงระบบการทำงาน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (คมสันต์ วงษ์ชาติ, 2561) 6.) คุณลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในองค์กร การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทั้งภายในและภายนอก และการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (ชัตติยา ดั่งสำราญ, 2564; คารมณ เพียรภายลุน, 2563; ชนกนันท์ ทรงรัมย์, 2563)

2. องค์ประกอบของมาตรฐานวิชาชีพครู

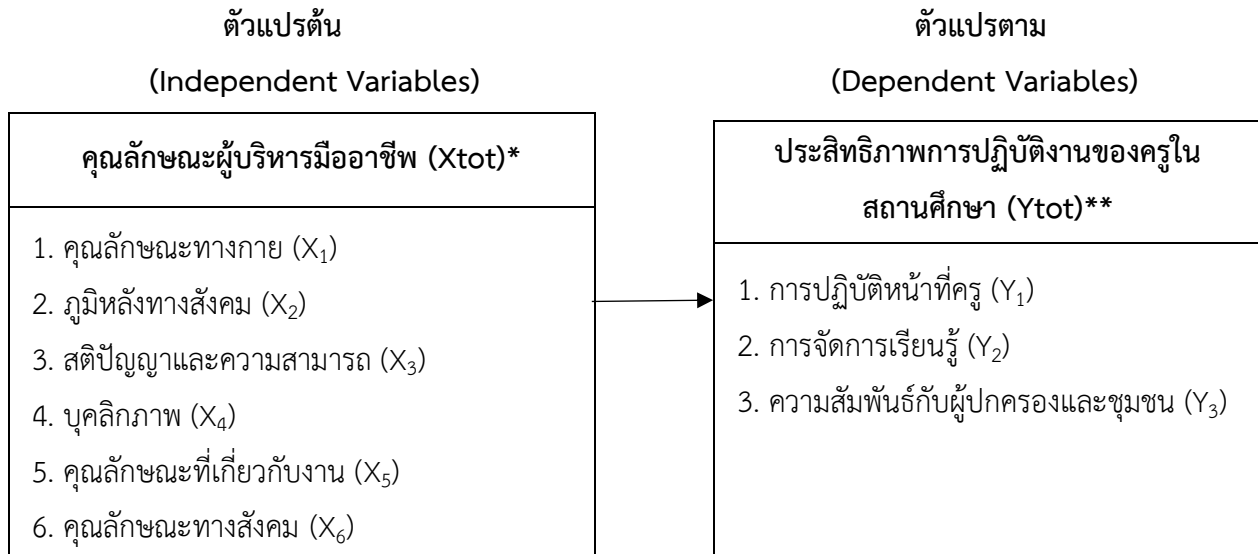
มาตรฐานวิชาชีพครูเป็นหลักเกณฑ์สำคัญที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1.) การปฏิบัติหน้าที่ครู หมายถึง การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 2.) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง และปรับการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) 3.) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สรุปร จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารมืออาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมในหลายด้านเพื่อให้สามารถบริหารงานและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียนและองค์กร แนวคิดนี้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูที่กำหนดให้ครูต้องมุ่งมั่นพัฒนาตนเองและผู้เรียน ควบคู่ไปกับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีที่สุดในระบบการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของสต็อกดิลล์ (Stogdill, 1981) ซึ่งกล่าวถึงคุณลักษณะผู้บริหารที่ดีประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) คุณลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) 2) ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) 3)สติปัญญาและความสามารถ (Intelligence and Ability) 4) บุคลิกภาพ (Personality) 5) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-Related Characteristics) 6) คุณลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) ส่วนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้นำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562) จำนวน 3 ด้าน คือ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน รายละเอียดปรากฏดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดของการวิจัย

ที่มา : * Ralph M. Stogdill, 1981, *Handbook of Leadership: A Survey of Theory and Research*.
New York: the Free Press (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562)

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ดังนี้
1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
  2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
  3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

ระเบียบวิธีในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การออกแบบการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา และตัวแปรผลที่ได้จากการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ที่มีแบบแผนการวิจัยในลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสถานการณ์ที่ไม่มีการทดลอง (The one short, non-experimental case study design) โดยผู้วิจัยไม่ได้จัดทำหรือสร้างสถานการณ์ตามเงื่อนไขที่ต้องการใด ๆ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบไปด้วยตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรต้น และ ตัวแปรตาม ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน 2. ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ (X_{tot}) ตามแนวคิดของสต็อกคิลล์ (Stogdill, 1981) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) คุณลักษณะทางกาย (X_1) 2) ภูมิหลังทางสังคม (X_2) 3) สติปัญญาและความสามารถ (X_3) 4) บุคลิกภาพ (X_4) 5) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (X_5) 6) คุณลักษณะทางสังคม (X_6) 3. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา (Y_{tot}) เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562) จำนวน 3 ด้าน คือ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู (Y_1) 2) การจัดการเรียนรู้ (Y_2) 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (Y_3)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 64 คน และครู จำนวน 1,830 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,894 คน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถานศึกษาละ 2 คน และครู จำนวน 320 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 356 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 42-44) จากนั้นเทียบบัญญัติไตรยางค์ตามจำนวนของบุคลากรในแต่ละสถานศึกษา และใช้วิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (systematic random sampling) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้าหลักการแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และผลงานการวิจัย ที่เกี่ยวข้องแล้วนำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นเครื่องมือภายใต้คำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 นำผลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าวมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และนำไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่อง และนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ถ้อยคำ (Wording) ของข้อความแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence : IOC) คัดเลือกเฉพาะ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ดัชนีความสอดคล้องได้ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 71)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและได้ข้อมูลตามความจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ในการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน และครู จำนวน 320 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 356 คน
2. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์จาก Google forms และจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามนำส่งเอกสารไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับสถานศึกษาทราบและตอบแบบสอบถามเป็นลำดับต่อไป
3. ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามที่ได้จาก Google forms มาแปลค่าให้เป็นตัวเลขทั้งหมด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทุกขั้นตอนจากแบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคทางสถิติทางคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล ซึ่งได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นรหัสแทนค่าและประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อคำถามในการวิจัยได้ใช้สถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนก เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency Distributions) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์และคาร์ท (Best & Kahn, 1993) โดยได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ/ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ/ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ/ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ/ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ/ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ซึ่งก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ในการวิเคราะห์ หากค่าความสัมพันธ์จะใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) สำหรับเกณฑ์และแปลความหมายดังนี้ (เฉลิมศรี อรรถกุล, 2558: 206) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.81 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.61-0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.41-0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.20-0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ต่ำกว่า 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก สำหรับทิศทางการความสัมพันธ์ การพิจารณา ดังนี้ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวก แสดงว่าคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นลบ คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกันหรือผกผันกัน

การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบเป็นขั้นตอน เพื่อทดสอบว่าตัวแปรต้น (Independent Variables) ทุกตัว จะไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง เพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) เกณฑ์ที่ใช้คือ ต้องมากกว่า 0.19 ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน Variance inflation factor (VIF) เกณฑ์ที่ใช้คือ ต้องไม่เกิน 5.3 (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2562: 277) เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะนำไปใช้ เพื่อการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนต่อไป

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ (ขนาดโรงเรียน)	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ขนาดใหญ่พิเศษ	40	1,274	1,314	18	222	240
ขนาดใหญ่	13	363	376	8	65	73
ขนาดกลาง	7	141	148	6	24	30
ขนาดเล็ก	4	52	56	4	9	13
รวม	64	1,830	1,894	36	320	356

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ (2566).

ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ จำนวน 356 คน เมื่อแยกพิจารณาตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานตามตำแหน่ง มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 356)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	161	45.2
	หญิง	195	54.8
	รวม	356	100.0
อายุ	21 – 30 ปี	158	44.4
	31 – 40 ปี	110	30.9
	41 – 50 ปี	73	20.5
	51 ปีขึ้นไป	15	4.2

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai Journal Citation Index Centre

<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

รวม		356	100.0
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญา	0	0
	ปริญญาตรี	296	83.2
	ปริญญาโท	56	15.7
	ปริญญาเอก	4	1.1
	รวม	356	100.0
ตำแหน่ง	ผู้บริหารสถานศึกษา	36	10.1
	ครู	320	89.9
	รวม	356	100.0
ประสบการณ์การทำงานตามตำแหน่ง	น้อยกว่า 5 ปี	95	26.7
	5 - 10 ปี	123	34.5
	11 - 15 ปี	83	23.3
	16 - 20 ปี	48	13.5
	21 ปีขึ้นไป	7	2.0
รวม		356	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 และเพศชาย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 ข้อมูลนี้สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย ซึ่งอาจสะท้อนถึงบทบาทของเพศหญิงในวิชาชีพครูที่ยังมีจำนวนมากในปัจจุบัน จึงควรคำนึงถึงบทบาทและความคาดหวังของครูหญิงในการออกแบบนโยบายหรือกิจกรรมสนับสนุนการทำงาน เมื่อพิจารณาอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 21–30 ปี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมาคือ อายุ 31–40 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 อายุ 41–50 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูรุ่นใหม่ที่อยู่ในช่วงอายุไม่เกิน 40 ปี ซึ่งอาจมีทัศนคติเปิดรับเทคโนโลยีใหม่และพร้อมต่อการพัฒนาทางวิชาชีพ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาหรือสนับสนุนควรมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมทักษะดิจิทัลและการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับครูรุ่นใหม่ เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 83.2 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และระดับปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นเกณฑ์พื้นฐานในการปฏิบัติงานครู การวางแผนพัฒนาศักยภาพควรมุ่งเน้นที่การเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อระดับสูงขึ้นหรือการอบรมระยะสั้น

เพื่อเติมเต็มองค์ความรู้ในสาขาเฉพาะทาง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นครู จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 89.9 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน ซึ่งหมายความว่าเสี่ยงสะท้อนที่ได้จะสะท้อนประสบการณ์จากภาคปฏิบัติในห้องเรียนโดยตรง ข้อมูลนี้ควรนำมาใช้เพื่อออกแบบแนวทางการบริหารที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทการทำงานของครูผู้สอน เมื่อพิจารณาประสบการณ์การทำงานตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5–10 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาคือ มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 ประสบการณ์ 11–15 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 ประสบการณ์ 16–20 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานไม่เกิน 10 ปี แสดงให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาบุคลากรควรเน้นการวางรากฐานและพัฒนาศักยภาพในช่วงต้นของวิชาชีพ โดยเฉพาะการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี อยู่ในระดับใด โดยวิเคราะห์คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะทางกาย 2) ด้านภูมิหลังทางสังคม 3) ด้านสติปัญญาและความสามารถ 4) ด้านบุคลิกภาพ 5) ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน และ 6) ด้านคุณลักษณะทางสังคม โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของลิเคิร์ท ปรากฏผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี โดยภาพรวม

(n = 356)

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ (X_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณลักษณะทางกาย (X_1)	4.56	0.37	มากที่สุด
2. ด้านภูมิหลังทางสังคม (X_2)	4.52	0.39	มากที่สุด
3. ด้านสติปัญญาและความสามารถ (X_3)	4.54	0.39	มากที่สุด
4. ด้านบุคลิกภาพ (X_4)	4.54	0.40	มากที่สุด

5. ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (X_5)	4.54	0.41	มากที่สุด
6. ด้านคุณลักษณะทางสังคม (X_6)	4.53	0.43	มากที่สุด
รวม	4.54	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านคุณลักษณะทางกาย ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.37) ด้านสติปัญญาและความสามารถ ($\bar{X}$ = 4.54 S.D. = 0.39) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.40) ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ($\bar{X}$ = 4.54 S.D. = 0.41) ด้านคุณลักษณะทางสังคม ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.43) และด้านภูมิหลังทางสังคม ($\bar{X}$ = 4.52 S.D. = 0.39) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านคุณลักษณะทางกาย

(n = 356)

ด้านคุณลักษณะทางกาย (X_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้ภาษา สื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.76	0.50	มากที่สุด
2. ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อ ผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งกาย วาจา ใจ	4.49	0.56	มาก
3. ผู้บริหารมีความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง กระตือรือร้น	4.56	0.65	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีความสุภาพ และอ่อนน้อม ถ่อมตน	4.49	0.62	มาก
5. ผู้บริหารแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับ กาลเทศะ	4.64	0.57	มากที่สุด
6. ผู้บริหารมีวาจาศิลป์ ดึงดูดใจผู้ฟังให้ปฏิบัติ หน้าที่หรือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	4.45	0.63	มาก
รวม	4.56	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่าระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านคุณลักษณะทางกาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาราย ข้ออยู่ในระดับตั้งแต่มากถึงมากที่สุด โดยข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้ภาษา

สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.50) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.57) และข้อที่จัดอยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีวาทีศิลป์ ดึงดูดใจผู้ฟังให้ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 4.45, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านภูมิหลังทางสังคม

(n = 356)

ด้านภูมิหลังทางสังคม (X_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารมีประสบการณ์การทำงานด้านการบริหารอย่างน้อย 5 ปี	4.58	0.62	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย การบริหารงานของสถานศึกษา	4.48	0.59	มาก
3. ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ทุก ระดับ	4.60	0.59	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีความสามารถในการจัดการความขัดแย้ง ในหน่วยงานและชุมชน	4.44	0.65	มาก
5. ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน	4.55	0.64	มากที่สุด
6. ผู้บริหารปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	4.48	0.63	มาก
รวม	4.52	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านภูมิหลังทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับตั้งแต่มากที่สุดถึงมากที่สุด โดยข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ทุก ระดับ ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.59) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีประสบการณ์การทำงานด้านการบริหารอย่างน้อย 5 ปี ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.62) และข้อที่จัดอยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถในการจัดการความขัดแย้งในหน่วยงานและชุมชน ($\bar{X}$ = 4.44, S.D. = 0.65)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านสติปัญญาและความสามารถ

(n = 356)

ด้านสติปัญญาและความสามารถ (X_3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารมีปฏิภาณไหวพริบ และความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	4.60	0.59	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล	4.51	0.58	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีความสามารถเลือกแผนยุทธศาสตร์ในการทำงานให้เหมาะสมกับหน่วยงาน	4.55	0.59	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีความสามารถในการเรียนรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว	4.52	0.59	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ถูกต้อง และทันเหตุการณ์	4.55	0.61	มากที่สุด
รวม	4.54	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่าระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านสติปัญญาและความสามารถ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีปฏิภาณไหวพริบ และความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.59) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถเลือกแผนยุทธศาสตร์ในการทำงานให้เหมาะสมกับหน่วยงาน ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.59) และข้อที่จัดอยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.58)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านบุคลิกภาพ

(n = 356)

ด้านบุคลิกภาพ (X_4)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจ	4.56	0.63	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีการวางตัวที่ดี มีความเหมาะสม	4.52	0.63	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.50	0.65	มาก
4. ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความเป็นผู้นำสูง	4.57	0.57	มากที่สุด

ด้านบุคลิกภาพ (X_4)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. ผู้บริหารมีความร่าเริง ยิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นมิตรกับทุกคน	4.55	0.59	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นคนเปิดเผย ไม่มี ความลับ ตรงไปตรงมา	4.52	0.60	มากที่สุด
รวม	4.54	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่าระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับตั้งแต่มากถึงมากที่สุด โดยข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความเป็นผู้นำสูง ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.57) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.63) และข้อที่จัดอยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.65)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับ งาน

(n = 356)

ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (X_5)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหาร สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนด	4.55	0.61	มากที่สุด
2. ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการปฏิบัติงาน	4.51	0.62	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยปฏิบัติ หน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ	4.58	0.61	มากที่สุด
4. ผู้บริหารพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้	4.55	0.62	มากที่สุด
5. ผู้บริหารจัดให้มีระบบเครือข่ายโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.53	0.60	มากที่สุด
6. ผู้บริหารนำเทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่ มาใช้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง	4.54	0.64	มากที่สุด
รวม	4.54	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่าระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.41) เมื่อ พิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่จัดอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อ สังคม โดยปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.61) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมี ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.61) และข้อที่จัดอยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.62)

อภิปรายผล

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการขับเคลื่อนคุณภาพ การศึกษา โดยเฉพาะด้านภาวะผู้นำ การให้คำปรึกษา การพัฒนาศักยภาพของครู และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Stogdill (1981) ซึ่ง ระบุว่าผู้นำที่มีประสิทธิภาพควรมีคุณลักษณะ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ภูมิหลังทางสังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านงาน และด้านสังคม โดยคุณลักษณะเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการนำองค์กรไปสู่ ความสำเร็จ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของยูนิ คนชื่อ (2562) ที่เน้นความสามารถในการใช้ยุทธศาสตร์ การบริหาร การสร้างแรงบันดาลใจ และการบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ และชนกันนท์ ทรงรัมย์ (2563) ที่ชี้ว่า ผู้บริหารควรมีเป้าหมายชัดเจน มุ่งเน้นความเสมอภาคทางการศึกษาและการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารมือ อาชีพยังควรมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงตามข้อเสนอของวีระพงษ์ ประทอง (2563) ซึ่งเน้นการสร้างเครือข่ายกับครู ผู้ปกครอง และชุมชน รวมถึงการประกันคุณภาพตามมาตรฐานชาติ งานวิจัยของประเสริฐ อินทะมนต์ (2557) และธิปไตย ทั่นแสง (2562) ยังชี้ให้เห็นว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่มี คุณธรรม จริยธรรม และภาวะผู้นำที่ดี ส่งผลต่อความสุขของครูและบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมืออาชีพมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและยกระดับคุณภาพ สถานศึกษา โดยคุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ภาวะผู้นำ ความสามารถในการบริหาร และความสามารถในการสร้าง แรงจูงใจ สิ่งเหล่านี้เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเป็นพื้นฐานสำคัญ ของการพัฒนาระบบการศึกษาไทยอย่างยั่งยืน

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู

จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม และทักษะการปรับตัว ครูมีบทบาทสำคัญในการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และสามารถประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ (2558) ที่เน้นการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การสนับสนุนจากผู้บริหารมีบทบาทต่อประสิทธิภาพของครูเช่นกัน โดย อภิสิทธิ์ เลขาตระกูล (2560) พบว่าครูสามารถใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน แต่ยังมีช่องว่างในการพัฒนากิจกรรมทางวิชาชีพ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานของสุดาทิพย์ ฤวิไลพร (2563) และตรีรัตน์ วงศ์ศรีวัฒนกุล (2567) ที่ชี้ว่า การบริหารบุคคลและทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อบรรยากาศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพของครูในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับสูง โดยมีความพร้อมทั้งด้านการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครู ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มการพัฒนาทางวิชาชีพที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับระบบการศึกษาไทยในภาพรวม

คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพครู

ผลการวิเคราะห์พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ (X1) ด้านงาน (X5) และด้านสังคม (X6) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพดี ความสามารถด้านการบริหาร และทักษะการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม สามารถสนับสนุนให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานของศรียาเทพ (2560) และวงศ์ชาติ (2561) ที่ระบุว่าผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งล้วนส่งผลต่อความก้าวหน้าของสถานศึกษา งานของประเสริฐ อินทะมนต์ (2557) และโพธิแก้ว (2558) ยังชี้ว่า การมีคุณธรรมและความสามารถในการจัดการเป็นหัวใจของการสร้างองค์กรคุณภาพ ขณะที่พลอ่อนสา (2565) พบว่าผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่มีคุณลักษณะมีอาชีพสามารถเป็นแบบอย่าง และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะเฉพาะของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อครู ได้แก่ บุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ ความสามารถในการจัดการองค์กร และการสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากร สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่เชื่อมโยงกับคุณภาพการสอนของครูและประสิทธิภาพของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการยกระดับระบบการศึกษาไทยโดยรวม

สรุป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1.) คุณลักษณะทางกาย - ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารที่ดีเยี่ยม แต่งกายสุภาพ และมีวาทีศิลป์ในการโน้มน้าว 2.) สติปัญญาและความสามารถ - มีไหวพริบในการแก้ปัญหา เลือกใช้แผนยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล 3.) บุคลิกภาพ - ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีภาวะผู้นำสูง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง 4.) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน - รับผิดชอบต่อสังคม บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี 5.) คุณลักษณะทางสังคม - ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี นำโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 6.) ภูมิหลังทางสังคม - ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี มีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี และสามารถจัดการความขัดแย้งได้

โดยสรุป ผู้บริหารมืออาชีพในเขตพื้นที่นี้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ โดยเฉพาะด้านความสามารถในการบริหาร การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับสังคม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ จากการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1.) การปฏิบัติหน้าที่ครู - ครูมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต และพัฒนาตนเองให้ทันสมัย 2.) การจัดการเรียนรู้ - ครูสามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สื่อ และการประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง 3.) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน - ครูร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน มีการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และร่วมมือแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยสรุป ครูในเขตพื้นที่นี้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยมทั้งในด้านการพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน ผลการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ เพื่อศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ การวิเคราะห์ผลคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะทางกาย (X1) ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (X5) และ ด้านคุณลักษณะทางสังคม (X6) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Ytot) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ .517 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย $R^2 = .517$ ที่ปรากฏในผลการวิเคราะห์นี้ หมายถึง “ความสามารถในการพยากรณ์” หรือ “อธิบายความแปรปรวน” ของตัวแปรตาม (Ytot: ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู) โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

X1 คุณลักษณะทางกาย

X5 คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน

X6 คุณลักษณะทางสังคม

การตีความ $R^2 = .517$ ค่าดังกล่าวแสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูได้ 51.7% อีก 48.3% ที่เหลือของความแปรปรวนในประสิทธิภาพของครูอาจเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ในการวิเคราะห์นี้ เช่น สภาพแวดล้อมโรงเรียน แรงจูงใจส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัว ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. การพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะทางกายของผู้บริหาร: ผู้บริหารควรมีพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของการสื่อสารที่ชัดเจนและกระชับกระฉ่ง การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และการแสดงออกอย่างสุภาพและอ่อนน้อม ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานและเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงานที่ดีให้กับครู

2. การส่งเสริมประสบการณ์การทำงานและการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายการบริหาร: ผู้บริหารควรมีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน โดยเฉพาะในด้านนโยบายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การพัฒนาผู้บริหารให้มีความสามารถในการจัดการความรู้: การส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหารด้วยการอบรมสัมมนา การศึกษางานวิจัย และการส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการเรียนรู้ตลอดเวลา จะช่วยให้พวกเขามีเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดการและสร้างแรงบันดาลใจให้ครูปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ 4.) เรียนรู้ของครู โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมถึงการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาทักษะและศักยภาพของผู้เรียนให้เต็มที่ 5.) การมุ่งเน้นการทำงานอย่างมีเป้าหมายและความรับผิดชอบ: การมีความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบในการทำงานของทั้งผู้บริหารและครู จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาสถานศึกษาและสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและสร้างสรรค์สำหรับการเรียนรู้ การส่งเสริมแนวทางเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารและครูสามารถพัฒนาองค์กรการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเติบโตอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ

จากการศึกษาวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพส่งผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ ดังนี้ 1.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหาร มืออาชีพ มีการจัดอบรมให้ความรู้หรือมีโครงการพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้ผู้บริหารมีความสามารถในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และสามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้มีทิศทางที่ดีขึ้น 2.) ควรพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3.) ควรเผยแพร่ผลการวิจัย เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงถึงคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่เหมาะสม ที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัย คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 1.) คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีข้อเสนอแนะ คือ ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี
- 2.) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีข้อเสนอแนะ คือ ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี
- 3.) คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีข้อเสนอแนะ คือ ควรศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ด้วยวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือวิจัยและพัฒนา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชนกนันท์ ทรงรัมย์. (2563). ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต*, 20(4), 41.
- จักรวาล สุขไมตรี. (2562). การบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *วารสารราชพฤกษ์*, 17(2), 108-109.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2555). *การบริหารการพัฒนา ความหมาย เนื้อหา แนวทางและปัญหา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณฤดีณัฐ รัตนกระจ่างศิลป์. (2564). รูปแบบการบริหารตนตามหลักขรรวาสธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นภเกตุ ทารมย์ และสำเริง จันทุม. (2561). องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 2(1), 29.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2542). กรุงเทพฯ: นานมี บุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- พิมพ์กมล พลอ่อนสา. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 9(2), 362-363.
- พระครูปลัดณัฐวัฒน์ อธิปญโญ (อนุหนายนัน), สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย, และพระมหาสมบัติ ธนปญโญ. (2563). รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักขรรวาสธรรม 4 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(3), 240.
- พระมหาญาณวัฒน์ จิตวฑฒโน และศุภกัญญา ศรีคำไทย. (2565). การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารบรรณการศึกษามนุษยสังคมศาสตร์*, 3(1), 75.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2559). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลิษา สมัครพันธ์. (2562). *การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย. (2565). *รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. นนทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570. นนทบุรี: กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สมใจ ลักษณะ. (2554). การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- อนุชา กาญจนกุลไพศาล. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงงานผลิตรายการโทรทัศน์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ยุธิน คนชื่อ. (2562). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2554). ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Mager, R. F., & Beach, K. M. (1967). *Developing vocational instruction*. Belmont: Fearon Publishing.
- Stogdill, R. M. (1974). *Handbook of leadership: A survey of theory and research*. New York: The Free Press.
- Stogdill, R. M. (1984). *Handbook of leadership: A survey of theory and research*. New York: The Free Press.